

N:o 7.

Ank. till Riksd. Kansli den 26 Jan. 1876, kl. 6 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, med förslag till lag angående eganderätt till skrift; Gifven Stockholms Slott den 31 December 1875.

I nådig proposition till 1873 års Riksdag framstälde Kongl. Maj:t förslag till en förändrad lydelse af Tryckfrihetsförordningens § 1 mom. 1, 3 och 9, enligt hvilken de stadganden angående eganderätt till skrift, som förekomma i den nuvarande lydelsen af 9 mom. i nämnde §, borde derifrån uteslutas och i stället intagas en föreskrift, att angående sådan eganderätt skulle gälla hvad som stadgas i särskild lag, stiftad i den ordning, 87 § Regeringsformen föreskrifver; hvarjemte Kongl. Maj:t förklarade det vara Dess afsigt att till den Riksdag, då förslaget, derest det förklarades hvilande, kunde slutligen antagas, framlägga förslag till lag angående den litterära eganderätten.

Med anledning häraf och då förstberörda förslag af Riksdagen antagits att hvilat till vidare grundlagsenlig behandling, har ett lagförslag i ämnet blifvit inom Justitiedepartementet utarbetadt. Då detsamma likväl ännu icke blifvit slutligen granskadt, och det hvilande grundlagsändringsförslaget dessförinnan torde förekomma till Riksdagens pröfning, har Kongl. Maj:t, på det ingen lucka i lagstiftningen genom nämnda grundlagsändringsförslags antagande må uppstå, ansett lämpligt, att genom en lag, stiftad i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver, de stadganden om eganderätt till skrift, som äro af-
sedda

sedda att uteslutas ur Tryckfrihetsförordningen, bibehållas vid gällande kraft till dess en fullständigare lag hinner komma till stånd.

Under förutsättning således, att ifrågavarande, af Kongl. Maj:t framställda grundlagsändringsförslag varder af Riksdagen antaget, vill Kongl. Maj:t med öfverlemnande af de i Högsta Domstolen och Statsrådet angående denna fråga hållna protokoll, härmed, enligt 87 § Regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga följande

“Förordning angående eganderätt till skrift.

Enär, jemlikt den förändrade ordalydelsen af 3 mom. 1 § Tryckfrihetsförordningen, angående eganderätt till skrift skall gälla hvad som stadgas i särskild lag, stiftad i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver, varder härigenom förordnad, att intill dess annan lag i detta ämne kan varda antagen, skola fortfarande lända till efterrättelse följande ur Tryckfrihetsförordningen numera uteslutna stadganden:

Hvarje skrift vare författarens eller hans rätts lagliga innehafvares egendom. Men så framt författarens arfvingar eller rättsinnehafvare icke inom tjugu år från hans död utgifningsrättigheten begagnat, äfvensom i händelse ett sådant begagnande icke af dem inom hvar tjugonde år förnyas, stånde hvar och en öppet att författarens efterlemnade skrifter af trycket utgifva. Hvilken som eljest skrift trycker eller eftertrycker, utan författarens eller hans rättsinnehafvares skriftliga tillstånd, miste upplagan, eller böte dess fulla värde, egarens ensak.

Lag samma vare, om någon trycker eller eftertrycker den öfversättning af utländsk skrift, som annan man utarbetat, eller låter sin öfversättning för annans anses; men ej må öfversättarens eganderätt till sitt arbete förhindra någon att en annan öfversättning af samma skrift utgifva.

Utgifvare af dagblad och periodiska skrifter hafver ej brutit emot författarens eganderätt, då han i dem insända anonyma skrifter utgifver. Uppsatser, hemtade ur dagblad, anses icke såsom eftertryckta, då de i andra dagblad införas, så vida det tillika uppgifves, ifrån hvilket dagblad uppsatsen är hemtad.“

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Louis De Geer.

Utdrag ur Protokollet öfver Justitie-departements-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti Statsrådet å Stockholms Slott Fredagen den 17 December 1875,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern Friherre *De Geer*,
 Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
 Statsråden: *Lagerstråle*,
 Thyselius,
 Carlson,
 Friherre *Alströmer*,
 Weidenhielm
 Lovén,
 Friherre *von Otter*,
 Forssell.

Herr Justitie-statsministern yttrade:

”I nådig proposition till 1873 års Riksdag framställde Eders Kongl. Maj:t förslag till en förändrad lydelse af Tryckfrihetsförordningens § 1 mom. 1, 3 och 9, enligt hvilken de stadganden angående eganderätt till skrift, som förekomma i den nuvarande lydelsen af 9 mom. i nämnda § borde derifrån uteslutas och i stället intagas en föreskrift att angående sådan eganderätt skulle gälla, hvad som stadgas i särskild lag, stiftad i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver, hvarjemte Eders Kongl. Maj:t förklarade det vara Dess afsigt att till den riksdag, då förslaget, derest det förklarades hvilande, kunde slutligen antagas, framlägga förslag till lag angående den litterära eganderätten. Detta förslag, som af Riksdagen antogs att hvila till grundlagsenlig behandling, kommer att vid nu tillstundande riksdag slutligen pröfvas.

Med anledning häraf har det ålegat mig, sedan jag blifvit chef för Justitie-departementet, att vara betänkt på utarbetandet af ett lagförslag i ämnet, och sedan jag lyckats härtill erhålla erforderligt biträde har ock ett sådant förslag blifvit uppsatt. Då jag likväl anser det lämpligt att före dess anmälande dels jemföra detsamma med det förslag i samma ämne, som redan länge

varit under utarbetning i Norge och för närvarande lär berö på Norska Regeringens pröfning och dels lemna sakkunniga personer i Sverige tillfälle att yttra sig öfver den ifrågasatta nya lagstiftningen, som är med många svårigheter förenad, samt förslaget granskning derefter af Högsta Domstolen måste medtaga någon tid, är jag eviss huruvida nådig proposition angående en ny lag om eganderätt till skrift kan hinna framställas till den tid, då det hvilande grundlagsändringsförslaget förekommer till Riksdagens pröfning, på hvars utgång det antagligen kan inverka, om Riksdagen icke vid samma tid eger visshet, att ingen lucka i lagstiftningen genom grundlagsändringsförslaget antagande kan uppstå. Vid sådant förhållande torde den utväg böra beredas, att genom en lag, stiftad i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver, de stadganden om eganderätt till skrift, som äro afsedda att uteslutas ur Tryckfrihetsförordningen, bibehållas vid gällande kraft till dess en fullständigare lag hinner komma till stånd; och jag hemställer derföre, att Eders Kongl. Maj:t, under förutsättning, att ifrågavarande af Eders Kongl. Maj:t framställda grundlagsändringsförslag af Riksdagen varder antaget, måtte förklara sig hafva för afsigt att jemlikt 87 § Regeringsformen till Riksdagen framställa förslag till lag angående eganderätt till skrift, samt för detta ändamål infordra Högsta Domstolens yttrande öfver följande förslag:

Enär, jemlikt den förändrade ordalydelsen af 3 mom. 1 § Tryckfrihetsförordningen, angående eganderätt till skrift skall gälla hvad som stadgas i särskild lag, stiftad i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver, varder härigenom förordnad, att, intill dess annan lag i detta ämne kan varda antagen, skola fortfarande lända till efterrättelse följande ur Tryckfrihetsförordningen numera uteslutna stadganden:

Hvarje skrift vare författarens eller hans rätts lagliga innehafvares egendom. Men så framt författarens arfvingar eller rättsinnehafvare icke inom tjugu år från hans död utgifningsrättigheten begagnat, äfvensom i händelse ett sådant begagnande icke af dem inom hvar tjugonde år förnyas, stånde hvar och en öppet att författarens efterlemnade skrifter af trycket utgifva. Hvilken som eljest skrift trycker eller eftertrycker, utan författarens eller hans rättsinnehafvares skriftliga tillstånd, miste upplagan, eller böte dess fulla värde, egarens ensak.

Lag samma vare, om någon trycker eller eftertrycker den öfversättning af utländsk skrift, som annan man utarbetat, eller låter sin öfversättning för aunnans anses; men ej må öfversättarens eganderätt till sitt arbete förhindra någon att en annan öfversättning af samma skrift utgifva.

Utgifvare af dagblad och periodiska skrifter hafver ej brutit emot författarens eganderätt, då han i dem insända anonyma skrifter utgifver. Uppsatser, hemtade ur dagblad, anses icke såsom eftertryckta, då de i andra dag-

blad införas, så vida det tillika uppgifves, ifrån hvilket dagblad uppsatsen är hemtad.“

Hvad Herr Justitie-statsministern, på sätt ofvan förmåles, hemställt behagade, på tillstyrkan af Statsrådets öfrige ledamöter, Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ex protocollo

C. P. Hagbergh.

Utdrag af Protokollet äfver ett Lag-ärende, hållet uti Kongl. Maj:ts Högsta Domstol Måndagen den 20 December 1875.

Första Rummet.

Närvarande:

Justitieråden, Friherre *Leuhusen*,
Carleson,
Bolin,
Olivecrona,
Huss,
von Segebaden,
Herrnmarck.

Expeditions-chefen Ryding föredrog ett genom note ur Statsråds-protokollet den 17 innevarande månad till Högsta Domstolens utlåtande öfverlemnadt förslag till lag angående eganderätt till skrift; hvilket förslag var af följande lydelse:

“Enär, jemlikt den förändrade ordalydelsen af 3 mom. 1 § Tryckfrihetsförordningen, angående eganderätt till skrift skall gälla hvad som stadgas i särskild lag, stiftad i den ordning 87 § Regeringsformen föreskrifver, varder

härigenom förordnadt, att, intill dess annan lag i detta ämne kan varda antagen, skola fortfarande lända till efterrättelse följande ur Tryckfrihetsförordningen numera uteslutna stadganden:

Hvarje skrift vare författarens eller hans rätts lagliga innehafvares egendom. Men så framt författarens arfvingar eller rättsinnehafvare icke inom tjugo år från hans död utgifningsrättigheten begagnat, äfvensom i händelse ett sådant begagnande icke af dem inom hvar tjugonde år förnyas, stånde hvar och en öppet att författarens efterlemnade skrifter af trycket utgifva. Hvilken som eljest skrift trycker eller eftertrycker, utan författarens eller hans rättsinnehafvares skriftliga tillstånd, miste upplagan, eller böte dess fulla värde, egarens ensak.

Lag samma vare, om någon trycker eller eftertrycker den översättning af utländsk skrift, som annan man utarbetat, eller låter sin översättning för annans anses; men ej må översättarens eganderätt till sitt arbete förhindra någon att en annan översättning af samma skrift utgifva.

Utgifvare af dagblad och periodiska skrifter hafver ej brutit emot författarens eganderätt, då han i dem insända anonyma skrifter utgifver. Uppsatser, hemtade ur dagblad, anses icke såsom eftertryckta, då de i andra dagblad införas, så vida det tillika uppgifves, ifrån hvilket dagblad uppsatsen är hemtad.“

Högsta Domstolen fann ej någon anledning till anmärkning emot ifrågavarande lagförslag; hvilket utlåtande genast justerades och skulle genom utdrag af protokollet ofördröjligen expedieras.

Ex Protocollo

C. J. Björkman.

Utdrag af Protokollet öfver Justitie-departements-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott Fredagen den 31 December 1875,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*.

Statsråden: *Lagerstråle*,

Thyselius,

Carlson,

Friherre *Alströmer*,

Weidenhielm,

Lovén,

Friherre *von Otter*,

Forssell,

Justitieråden: Friherre *Leuhusen*,

Hernmarck.

Herr Justitie-statsministern anmälde i underdånighet:

Att sedan, på sätt protokollet öfver Justitie-departements-ärenden för den 17 innevarande December utvisar, Kongl. Maj:t i nåder förordnat, att, jemlikt 87 § Regeringsformen, Högsta Domstolens utlåtande skulle infordras öfver ett inom Justitie-departementet utarbetadt förslag till lag angående eganderätt till skrift, så hade Högsta Domstolen, enligt dess vid ärendets föredragning derstädes den 20 i nämnda månad förda protokoll, ej funnit någon anledning till anmärkning emot ifrågavarande lagförslag.

Uppå hemställan af Herr Justitie-statsministern och Statsrådets öfrige ledamöter, fann Hans Maj:t Konungen godt i nåder förordna, att proposition i ämnet, sådan den under litt. A finnes detta protokoll bilagd, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
C. P. Hagbergh.